

Praktijkgericht onderzoek naar effectieve interventies en werkwijzen onbegrepen gedrag

Datum geplaatst: 31 augustus 2023

Deadline vooraanmelding: 29 september 2023

Deadline: **21 november 2023, 14.00 uur**

Inhoud

1	Samenvatting	1
2	Achtergrond	1
2.1	Actieprogramma Grip op Onbegrip	1
2.2	Pijler 3: Kennis & Inzicht	1
2.3	Verbinding pijlers	2
3	Doel subsidieoproep	2
4	Voorwaarden en verplichtingen	4
4.1	Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	4
4.2	Staatssteun	5
4.3	Samenwerking en bijdrage van derden	5
4.4	Welk bedrag kunt u aanvragen?	6
4.5	Praktische voorwaarden	6
4.6	Verplichtingen	7
5	Beoordeling en prioriteitstelling	7
5.1	Relevantiecriteria	7
5.2	Kwaliteitscriteria	8
6	Beoordeling en prioriteitstelling	9
6.1	Beoordelingsprocedure	9
6.2	Prioriteitstelling	9
7	Indienen	10
7.1	Vooraanmelding	10
7.2	Indiening (via Mijn ZonMw)	10
7.3	Tips	10
7.4	Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	10
7.5	Inhoudelijke vragen	10
7.6	Technische vragen	10
7.7	Downloads en links	10
8	Bijlagen	11
	Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB de-minimisverordening	11

LET OP! U kunt alleen een subsidieaanvraag indienen als u uiterlijk **29 september 2023** een vooraanmelding heeft gedaan. Aanvragen die 29 september niet zijn aangemeld, worden niet in behandeling genomen. U kunt via [dit formulier](#) uw vooraanmelding doen.

1 Samenvatting

Wie

In de projectgroep moet expertise aanwezig zijn op het gebied van onderzoek, praktijk en (vertegenwoordiging van) ervaringskennis.

Waarvoor

Praktijkgericht onderzoek naar effectieve interventies en werkwijzen voor een persoonsgerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag. Dit kunnen onder andere effectieve interventies ter ondersteuning van het individu zijn of effectieve werkwijzen in organisatie en samenwerking.

Wat

Er kan maximaal € 250.000,- worden aangevraagd voor personeel, materiaal en implementatie. In de begroting wordt budget opgenomen voor implementatie of verspreiding van resultaten, dit budget ligt tussen 10% en 35% van de projectbegroting. Projecten hebben een looptijd van maximaal 24 maanden.

Wanneer

Deadline indienen vooraanmelding	29 september 2023
Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	21 november 2023
Ontvangst commentaar referenten	18 december 2023
Deadline indienen wederhoor	22 januari 2024
Besluit	Medio april 2024
Uiterlijke startdatum	1 september 2024

2 Achtergrond

2.1 Actieprogramma Grip op Onbegrip

Met het [Actieprogramma Grip op Onbegrip \(2021- 2026\)](#) (AGO) van ZonMw werken de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport én Justitie en Veiligheid gezamenlijk aan het versterken van de samenwerking tussen het veiligheids-, zorg- en sociaal domein ten behoeve van de aanpak van personen met onbegrepen gedrag^{1,2}. Met AGO worden Regionale Kenniswerkplaatsen Onbegrepen Gedrag en bestaande samenwerkingsverbanden Zorg en Veiligheid gefaciliteerd en ondersteund bij het opzetten van lerende systemen en het creëren van aanpassingsruimte. Hiermee bouwt het programma verder aan regionale sterke netwerken voor mensen die de grip op hun leven tijdelijk kwijt zijn of dreigen te raken.

Het 5-jarige programma bestaat uit 4 inhoudelijke pijlers die nauw met elkaar samenhangen:

1. Zorg & Samenleving
2. Zorg & Veiligheid
- 3. Kennis & Inzicht**
4. Professionalisering

Deze subsidieoproep heeft betrekking op programmalijn 3: Kennis & Inzicht.

2.2 Pijler 3: Kennis & Inzicht

Deze pijler is gericht op het ontwikkelen van kennis en het verkrijgen van beter inzicht in de groep mensen met onbegrepen gedrag in een kwetsbare situatie. Allereerst het verkrijgen van inzicht in het ontstaan van de problematiek, kennis over de aard en omvang en effectieve werkwijzen bij de aanpak van onbegrepen gedrag. Daarnaast is meer inzicht nodig in de behoeften en verwachtingen op alle niveaus: van heel dichtbij vanuit de leefwereld van de mens; maar ook lokaal en regionaal om zorg en

¹ [Programmavoorstel Actieprogramma Grip op Onbegrip](#) (juli 2021)

² [Programmavoorstel Uitbreiding Actieprogramma Grip op Onbegrip](#) (december 2022)

ondersteuning voor mensen met onbegrepen gedrag te kunnen organiseren. Ook is het nodig om op landelijk niveau een goede en continue informatievoorziening in te richten, op basis waarvan beleid ontwikkeld en geëvalueerd kan worden. Kennis die binnen de pijler Kennis en Inzicht ontwikkeld wordt, biedt weer belangrijk input voor andere activiteiten binnen het Actieprogramma Grip op Onbegrip. Door te blijven leren kunnen in de toekomst vraagstukken beter en duurzamer opgepakt worden. Zodat de mensen om wie het gaat, hun naasten en burens sneller én beter ondersteund en geholpen worden.

2.3 Verbinding pijlers

Om de doelstellingen van het Actieprogramma Grip op Onbegrip te bereiken worden vanuit de vier pijlers subsidierondes opgezet. Elke pijler en ook elke subsidieronde heeft een andere focus. Gemene deler is dat alle subsidieoproepen gericht zijn op het verbeteren van de samenwerking tussen het zorg-, veiligheids- en sociaal domein ten behoeve van mensen met onbegrepen gedrag.

De andere openstaande subsidierondes van AGO zijn:

- [Vroegsignalering en opvolging in de wijk](#)
Binnen deze subsidieoproep kunnen gemeenten, GGD en politie subsidie aanvragen voor initiatieven die zich richten op vroegsignalering en opvolging in de wijk en toeleiding naar passende zorg en ondersteuning. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de wijk-GGD'er. Deze professionals werken samen met lokale en regionale partners om escalaties en zoveel mogelijk (onnodig) leed te voorkomen en te beperken.
- [Regionale Kenniswerkplaatsen Onbegrepen Gedrag](#)
Met dit subsidietraject wordt ingezet op de ontwikkeling van een landelijk dekkend netwerk van 20 Regionale Kenniswerkplaatsen Onbegrepen Gedrag. Daarin werken partijen uit praktijk, beleid, onderzoek, en onderwijs samen met ervaringsdeskundigen en naasten aan regionale maatschappelijke vraagstukken rondom mensen met onbegrepen gedrag. Hiermee wordt een duurzame regionale (kennis)infrastructuur opgebouwd die op de lange termijn een gecoördineerde en gerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag kan ondersteunen. Belangrijk is dat een link wordt gelegd tussen de kenniswerkplaatsen & hotspots en veiligheidsregio's.
- [Grip op Onbegrip: domeinoverstijgend samenwerken in hotspots en veiligheidsregio's](#)
Deze oproep richt zich op het versterken van domeinoverstijgende samenwerking tussen ggz, politie en gemeenten en/of GGD rondom passende zorg en ondersteuning voor mensen met onbegrepen gedrag met (zeer) complexe problematiek. Het intensiveren en verbeteren van de samenwerking tussen het zorg-, veiligheids- en sociaal domein staat daarbij centraal. De partijen die in deze verbanden plaatsnemen zijn in ieder geval ggz, politie en gemeenten en/of GGD.
- [Startfinanciering](#)
Er is startfinanciering beschikbaar voor het aanstellen van een kwartiermaker, die partijen bij elkaar brengt en partijen binnen een hotspot of veiligheidsregio ondersteunt bij het formuleren van knelpunten en oplossingsrichtingen en het schrijven van een plan van aanpak. De startfinanciering is een opdrachtverlening, waarvoor u een eenvoudig [aanvraagformulier](#) invult en mailt naar gripoponbegrip@zonmw.nl, lees voor meer informatie de [uitnodiging](#).

In de loop van 2024 worden ook subsidierondes van pijler 4: Professionaliseren opengesteld. Houd onze [website](#) en [ggz-nieuwsbrief](#) hiervoor in de gaten.

3 Doel subsidieoproep

Het doel van deze subsidieoproep is het stimuleren van praktijkgericht onderzoek naar effectieve interventies en werkwijzen voor een persoonsgerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag. Met het onderzoek wordt kennis en inzicht verworven die bijdragen aan een persoonsgerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag. Het gaat om onderzoek naar nieuwe manieren van denken, leiden en organiseren, waarmee goede omgang met het complexe vraagstuk onbegrepen gedrag gerealiseerd kan worden. De kennis die vanuit deze onderzoeken ontwikkeld wordt kan lokaal, regionaal en landelijk worden gebruikt om de zorg en ondersteuning te verbeteren. De resultaten van de onderzoeken zijn onderdeel van een lerend proces, waarbij huidige aanpakken voortdurend worden aangescherpt en bijgestuurd.

Met praktijkgericht onderzoek is het de bedoeling actuele praktijkvragen te beantwoorden en een start te maken met het implementeren van de resultaten in de praktijk, om zodoende impact te realiseren

voor mensen met onbegrepen gedrag in Nederland. Het te bestuderen onderwerp moet aansluiten bij zaken waar ervaringsdeskundigen, naasten, professionals, opleiders en beleidsmakers tegenaan lopen in de praktijk. Daarnaast moeten de resultaten van het onderzoek relevant en direct bruikbaar voor hen zijn. Kenmerkend voor praktijkgericht onderzoek in deze oproep is het participatieve karakter, waarbij er een nauwe samenwerking is tussen onderzoek, praktijk, ervaringsdeskundigen en naasten om het onderzoek en de resultaten van belang te laten zijn en verder te brengen. De samenwerking en betrokkenheid van belanghebbenden is er van begin (vraagarticulatie en behoeftepeiling) tot eind (implementatie en borging).

Voor effectieve interventies en werkwijzen wordt onderzoek beoogd dat aansluit bij het dagelijks leven van mens en praktijk, en direct bijdraagt aan passende zorg en ondersteuning voor mensen met problemen op meerdere levensgebieden. Het onderzoek beslaat het zorg-, veiligheids- of sociaal domein en bij voorkeur meerdere domeinen tegelijk. In het onderzoek moet aandacht zijn voor implementatie en borging van resultaten.

De beoogde effecten en hoe deze gemeten worden zijn onderdeel van het onderzoek. Indien voor de vraagstelling van toepassing, moet ook de kosteneffectiviteit van de interventie of werkwijze worden meegenomen. Er wordt niet rechtstreeks bedoeld op wetenschappelijk effectiviteitsonderzoek, al moet het onderzoek wel kwalitatief goed zijn opgezet en worden uitgevoerd.

Onderzoeksrichtingen

Voor het onderzoek kan gedacht worden aan de volgende onderzoeksrichtingen:

1. Effectieve interventies ter ondersteuning van het individu en individuen binnen de ketenveldnorm. Hierbij valt te denken aan:
  - Onderzoek naar de **ervaringen, behoeften en verwachtingen** van zorg en ondersteuning vanuit de **leefwereld** van mensen met onbegrepen gedrag.
  - Onderzoek naar **maatschappelijk en/of persoonlijk herstel** van mensen met onbegrepen gedrag.
  - Onderzoek naar **secundaire of tertiaire preventie** in relatie tot onbegrepen gedrag.
2. Effectieve werkwijzen in organisatie en samenwerking. Hierbij valt te denken aan:
  - Onderzoek naar **samenwerking** en **netwerkvorming** tussen en met **verschillende domeinen** (zorg, veiligheid, sociaal) en/of **verschillende niveaus** (praktijk, beleid/bestuur).
  - Onderzoek naar het bevorderen van **niveau-**, en **domeinoverstijgend leren** en **niveau-overstijgende leergemeenschappen** (met o.a. professionals op de werkvloer en beleid/bestuur).
  - Onderzoek naar **complexe problematiek** voor individuen met ggz problematiek en een **hoog veiligheidsrisico**.
  - Onderzoek naar **uitwisseling van data** tussen verschillende (regie)partners zoals zorg- en veiligheidshuizen, zorgaanbieders, justitiële inrichtingen en reclasseringsorganisaties.
  - Onderzoek naar de inzet van **sociale** (informele) **netwerken** bij de zorg voor mensen met onbegrepen gedrag. Denk aan vragen zoals;
    - o Hoe werken deze netwerken, waarvoor zijn ze belangrijk en waarin voorzien ze niet?
    - o Hoe kunnen sociale netwerken helpen bij het versterken van mensen met onbegrepen gedrag?
    - o Welke factoren bepalen of een netwerk goed functioneert?
    - o Hoe kunnen professionals het sociale netwerk inzetten?
    - o Wat is de rol van ervaringsdeskundigheid in dergelijke netwerken?
  - Onderzoek naar een **geïntegreerde wijk**. Denk aan vragen zoals;
    - o Hoe kan een wijkteam het beste worden opgezet?
    - o Hoe verhoudt een specialistisch team (speciaal voor onbegrepen gedrag) zich tegenover een generiek team (de regionale noden)?
    - o Hoe kan ggz expertise in de wijk het beste worden betrokken?
    - o Hoe worden preventieve en/of vroegsignalering taken opgepakt?
    - o Hoe kan flexibel op- en afschalen goed worden georganiseerd?
    - o Waar gaat de samenwerking goed, waar minder goed en waardoor komt dat?
    - o Hoe te voorkomen dat gespecialiseerde zorg de nevenwerking heeft dat reguliere zorg zich gaat terugtrekken?

- Onderzoek naar **bevorderende en belemmerende factoren** in het stelsel die voorkómen dat mensen met onbegrepen gedrag toegang krijgen tot de **juiste zorg en ondersteuning**.

De volgende onderwerpen komen **niet** in aanmerking voor deze subsidieronde:

- Onderzoek naar de (kosten)effectiviteit van diagnostiek, behandelingen en interventies in enkel de ggz. Dit type onderzoek is en wordt gefinancierd in de subsidierondes [Klinisch Toegepast Onderzoek](#) van het Onderzoeksprogramma ggz of binnen het programma [Doelmatigheidsonderzoek](#).
- Onderzoek naar het ontstaan van stoornissen of mechanismen die ten grondslag liggen aan het effect van een behandeling in de ggz. Dit type onderzoek is onder andere gefinancierd in de subsidieronde [Langlopend cohortonderzoek](#) van het Onderzoeksprogramma ggz.
- Onderzoek naar passende zorg in de eerstelijns ggz. Dit type onderzoek is onder andere gefinancierd in de subsidieronde [Praktijkgericht onderzoek in de ggz: versterken passende zorg in de eerstelijns ggz](#).
- Onderzoek naar wachttijden in de ggz. Zie het programma [Versnellers in de ggz](#).
- Onderzoek naar dementie. Zie het [Onderzoeksprogramma Dementie](#).
- Onderzoek naar fundamentele of translationele vraagstukken in enkel de ggz.
- Onderzoek naar universele (primaire) preventie, gericht op (leefstijl)adviezen voor de algemene bevolking.

Resultaten

De projecten leveren de volgende resultaten op:

- Een project levert kennis, inzichten en (kennis)producten op, die gericht zijn op effectieve werkwijzen voor een persoonsgerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag.
- Het project levert een procesevaluatie op met daarin de bevorderende en belemmerende factoren die voortkomen uit het onderzoek om de persoonsgerichte aanpak te verbeteren.
- De kennis, inzichten en (kennis)producten, zoals handreikingen en tools, zijn beschikbaar en toepasbaar voor de praktijk, mensen met onbegrepen gedrag en hun naasten. De praktijk, (vertegenwoordig van) mensen met onbegrepen gedrag en hun naasten worden betrokken bij de ontwikkeling van de (kennis)producten en deze producten worden met hen geëvalueerd op toepasbaarheid en bruikbaarheid.
- De opgeleverde kennis, inzichten en kennisproducten worden breed verspreid of er wordt in een concreet plan beschreven hoe brede verspreiding van eindproducten wordt gerealiseerd na afloop van het project.
- De verkregen kennis, inzichten en (kennis)producten hebben de potentie om gebruikt te worden in andere contexten, regio's en disciplines die geen onderdeel zijn van het project.

4 Voorwaarden en verplichtingen

4.1 Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

De volgende partij(en) kunnen/kan aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

1. Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU staatssteunrecht³.
2. Ervaringsdeskundigen en praktijkinstellingen zoals zorginstellingen⁴ of andere (praktijk)organisaties die onderdeel uitmaken van de projectgroep/het samenwerkingsverband die belangrijk zijn voor bijvoorbeeld implementatie en borging (zie voorwaarden projectgroep).
3. Uitvoerders van een wettelijke taak en/of belangenorganisaties die voor dit project belangenbehartigende activiteiten uitvoeren en/of (publiek gefinancierde) onderwijsinstellingen die onderwijsactiviteiten uitvoeren voor dit project. U moet in de subsidieaanvraag aangeven welke wettelijke taak, belangenbehartigende- dan wel onderwijsactiviteiten u in dit verband uitvoert.

Voorwaarden projectgroep

- Het onderzoek moet worden uitgevoerd vanuit een multidisciplinair samenwerkingsverband. In de projectgroep is expertise aanwezig over de praktijk, onderzoek, en ervaringskennis. Daarnaast vraagt ZonMw met het oog op de implementatie en borging nadrukkelijk aandacht voor verbinding met relevante partijen, zoals gemeenten, zorginstellingen, verzekeraars, onderwijs, werkgevers, en/of beleidsmakers.

³ Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

⁴ Definitie van een zorginstelling: artikel 5, lid 1, [Wet toelating zorginstellingen](#).

- De bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager dienen van dezelfde organisatie afkomstig te zijn.
- Eén persoon wordt aangesteld als projectleider en penvoerder van het project. De projectleider is verantwoordelijk voor de uitvoering en coördinatie van het project en is het eerste aanspreekpunt voor ZonMw.

Daarnaast geldt bij het indienen van een subsidieaanvraag het volgende:

- Personen mogen als lid van de projectgroep bij maximaal twee aanvragen betrokken zijn.

4.2 Staatssteun

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun⁵. Voor deze subsidieronde geldt daarom de volgende staatssteunmaatregel:

De DAEB de-minimisverordening

Wanneer ondernemingen⁶ binnen deze subsidieronde aanspraak maken op subsidie, verstrekt ZonMw de subsidie onder de DAEB-de-minimisverordening⁷. Om van de DAEB de-minimisverordening gebruik te kunnen maken moet er sprake zijn van marktfalen en een algemeen belang. De activiteiten die door middel van deze subsidieoproep gefinancierd worden zijn nodig om de spelers te verbinden in een samenwerkingsverband of netwerk zodat het duurzaam verbinden van praktijk en kennis én het stimuleren van een lerende cyclus wordt bereikt. Door de gelaagdheid van de problematiek wordt dit niet door spelers op de markt opgepakt.

Voor de DAEB de-minimisverordening gelden specifieke financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting. Daarnaast bent u verplicht om over bepaalde gegevens te verklaren. In [Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB de-minimisverordening](#) vindt u meer informatie over de DAEB-de-minimisverordening, evenals de vereisten van de DAEB-de-minimisverordening waaraan moet worden voldaan.

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

4.3 Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [algemene subsidiebepalingen](#) van ZonMw of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Er is in de projectgroep tenminste expertise aanwezig wat betreft onderzoek, de praktijk en (vertegenwoordiging van) ervaringskennis. De projectgroep bestaat bij voorkeur uit onderzoekers verbonden aan onderzoeksorganisaties en relevante vertegenwoordigers van praktijk en/of maatschappelijke organisaties zoals bijvoorbeeld zorginstellingen of belangenorganisaties.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

⁵ Artikel 107 VWEU.

⁶ Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.

⁷ Verordening (EU) nr. 360/2012 van de Commissie van 25 april 2012 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen.

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. ZonMw vraagt voor deze oproep een samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst na honorering van het project. Zij verleent de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst door haar geaccepteerd wordt. Vervolgens moet voor de start van het project een ondertekende samenwerkingsovereenkomst naar ZonMw zijn gestuurd.

4.4 Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde kan maximaal € 250.000,- worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal 24 maanden. Zowel de looptijd als het aan te vragen budget dient realistisch te worden onderbouwd. Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 4.000.000,-.

- Bijdragen van derden is geen vereiste, maar strekt wel tot aanbeveling.
- Accountantskosten tot een maximum van € 3.500 mogen bij projecten van € 125.000 of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000 of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.
- Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000,- in de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.1 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).

4.5 Praktische voorwaarden

- Schrijf uw aanvraag in het Nederlands.
- Het is verplicht om een [begroting](#) toe te voegen. Let op: Bij onderdeel 5.2 Projectbegroting in Mijn ZonMw moet u een uitgewerkte begroting uploaden én invoeren.
- Reserveer minimaal 10% en maximaal 35% van uw projectbudget voor verspreiding en implementatie van resultaten. Neem dit op in de begroting.
- De volgende bijlage(n) zijn verplicht om toe te voegen:
  - Bijlage 1: Nederlandse publiekssamenvatting, ten behoeve van de beoordeling door het cliënten en naastenpanel dat wordt gecoördineerd door MIND. U dient hiervoor het verplichte [format](#) te gebruiken.
  - Bijlage 2: [Letter\(s\) of Commitment](#).
  - Bijlage 3: Een (concept)[Samenwerkingsovereenkomst](#). U dient deze conceptversie in te dienen bij de subsidieaanvraag. **Let op** - Na honorering vraagt ZonMw een **finale conceptversie** (goedgekeurd door partijen maar nog niet ondertekend) van de samenwerkingsovereenkomst op om de gemaakte afspraken te beoordelen op conformiteit met het toepasselijke Europese staatssteunrecht en de [algemene subsidiebepalingen](#) van ZonMw. Op de ZonMw [website](#) kunt u een voorbeeld overeenkomst vinden. Bij het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst raden wij u aan om het ZonMw format 'Model Consortium overeenkomst Nederlands te gebruiken'. Wij raden u aan **tijdig** te starten met het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst. In het geval van honorering van uw project, dient een ondertekende en door ZonMw geaccepteerde samenwerkingsovereenkomst door ZonMw te worden ontvangen.
  - Bijlage 4: Staatssteun – DAEB de-minimisverordening: ingevulde en ondertekende [Verklaring DAEB de-minimissteun](#).

- *Optioneel*: Max. 2 A4 met figuren en tabellen. Hierin mag geen alinea met tekst worden opgenomen.

Wanneer een bijlage niet verplicht is wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag.

4.6 Verplichtingen

Wijziging Algemene subsidiebepalingen ZonMw

De Algemene subsidiebepalingen ZonMw 2013, zijn per 1 april 2022 gewijzigd. De wijzigingen hebben met name betrekking op artikel 25 subsidievaststelling en artikel 26 verantwoording. Meer informatie over de wijziging van de subsidiebepalingen kunt u nalezen op de [ZonMw website](#).

Naast de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) zijn ook de volgende voorwaarden van toepassing:

Open Access

Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties). Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).

5 Beoordeling en prioriteitstelling

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#) en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle aanvragen. Hieronder staan de relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

5.1 Relevantiecriteria

Aansluiting bij het doel van de subsidieoproep

Uit de aanvraag moet duidelijk worden hoe het beoogde project aansluit bij het doel van de subsidieoproep: praktijkgericht onderzoek naar effectieve interventies en werkwijzen voor een persoonsgerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag.

- Maak duidelijk dat het onderzoek zich richt op een actuele vraag, kwestie of behoefte uit de praktijk van kwetsbare burgers, naasten, professionals, opleiders of beleidsmakers en bijdraagt aan het verbeteren van de persoonsgerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag.
- Beschrijf of het onderzoek betrekking heeft op wat goed werkt of nodig is in de praktijk, het doorontwikkelen van bestaande werkwijzen en/of het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen.
- Beschrijf welke domeinen het onderzoek beslaat (zorg-, veiligheids- en/of sociaal domein).
- Beschrijf op welke manier er binnen het project een start wordt gemaakt met implementatie van de resultaten.

Aansluiting op vragen en behoeften kwetsbare burgers en hun naasten

ZonMw hecht veel waarde aan de relevantie voor en betrokkenheid van kwetsbare burgers en hun naasten bij uw onderzoek. In uw subsidieaanvraag dient duidelijk te worden beschreven in welke mate het project aansluit op de vragen en behoeften van kwetsbare burgers en hun naasten en in hoeverre zij betrokken zijn bij de opzet en uitvoering van het project.

- Beschrijf hoe relevant het project is vanuit het perspectief van kwetsbare burgers en hun naasten.
- Beschrijf hoe de betrokkenheid van kwetsbare burgers in het project tot uitdrukking komt. Het gaat daarbij om hoe (vertegenwoordiging van) kwetsbare burgers en hun naasten én/of ervaringsdeskundigheid vanaf de start bij de opzet en uitvoering van het project betrokken zullen zijn.

Referenten uit het cliënten- en naastenpanel van MIND beoordelen dit onderdeel van uw subsidieaanvraag op de volgende criteria:

- relevantie vanuit perspectief van kwetsbare burgers en naasten.
- haalbaarheid vanuit perspectief van kwetsbare burgers en naasten.
- betrokkenheid van kwetsbare burgers en hun naasten én/of ervaringsdeskundigen.
- faciliteiten (vacatiegeld, reiskosten, etc.) voor betrokkenheid.

Toepassing en gebruik van resultaten

Uit uw subsidieaanvraag dient duidelijk te worden dat de onderzoeksresultaten breder toepasbaar zijn en een grote kans hebben op toepassing in de praktijk of bij het vormen van beleid. Tips voor de implementatie van resultaten kunt u vinden via de implementatie-kennisportal op de [ZonMw website](#).

- Maak duidelijk hoe het project een direct bruikbare en duurzame oplossing kan bieden voor actuele vraagstukken en onderbouw hoe de verwachte resultaten bruikbaar zijn in de praktijk, het onderwijs, en/of beleid. Indien van toepassing, geef daarbij aan hoe de resultaten van uw onderzoek aansluiten bij professionele richtlijnen of zorgstandaarden.
- Beschrijf hoe de resultaten van het project (in potentie) bruikbaar zijn voor andere individuen, regio's en contexten.
- Beschrijf welke (kennis)producten u gaat opleveren, en waarom deze geschikt en passend zijn om ervoor te zorgen dat de resultaten van uw onderzoek direct bruikbaar zijn voor professionals en kwetsbare burgers in Nederland.
- Beschrijf in de subsidieaanvraag hoe u tijdens het project een start maakt met het verspreiden en implementeren van resultaten en hoe u bredere implementatie na de projectperiode voor u ziet. Beschrijf hierbij hoe de uitkomsten van het onderzoek -indien succesvol- breder verspreid, opgeschaald, geïmplementeerd en geborgd kunnen worden buiten de (regionale) setting van het project. Beschrijf welke belemmerende en bevorderende factoren al geïdentificeerd zijn of hoe u deze in het project in kaart gaat brengen.
- Voor de toepassing van resultaten is het van belang dat er rekening gehouden wordt met de in Nederland gehanteerde financierings- en bekostigingssystematiek. Er wordt geadviseerd hier in een vroeg stadium aandacht voor te hebben. Licht toe hoe u bij de toepassing van uw onderzoeksresultaten aansluit bij betreffende bekostigingsstructuren.
- Maak inzichtelijk welke partijen vanuit praktijk, onderwijs, onderzoek en beleid betrokken zijn bij uw onderzoek om te bereiken dat uw onderzoeksresultaten daadwerkelijk gebruikt gaan worden. Geef hierbij aan of het gaat om een al bestaand samenwerkingsverband en in hoeverre de betrokken partijen aandacht besteden aan het borgen van de resultaten na de projectperiode.

Algemene ZonMw relevantiecriteria

Naast deze programmaspecifieke relevantiecriteria bestaan er ook een aantal algemene ZonMw-brede relevantiecriteria. Meer informatie over deze relevantiecriteria vindt u op de [ZonMw website](#).

5.2 Kwaliteitscriteria

Naast de algemene ZonMw-criteria zoals vermeld in de [procedurebrochure aanvragers](#) voor kwaliteit, gelden er voor deze subsidieronde de volgende kwaliteitscriteria:

Probleemstelling en doelstelling

- Beschrijf de doelstelling helder en concreet en onderbouw de onderliggende onderzoeksvraag.
- Beschrijf duidelijk welke resultaten uw onderzoek gaat opleveren en welke effecten u verwacht met de potentieel effectieve werkwijzen.

Plan van aanpak

- Beschrijf een concreet en helder plan van aanpak.
- Geef een duidelijke beschrijving van de onderzoeksmethoden (onderzoekdesign, analyses en strategieën) die u gaat gebruiken voor de beoogde effectieve werkwijzen. Onderbouw dat u in uw onderzoek gebruik maakt van methoden die passend zijn bij de vraagstelling en haalbaar en wenselijk zijn voor de context, mogelijkheden en werkwijzen van de praktijk.
- Beschrijf hoe de procesevaluatie wordt uitgevoerd.

Haalbaarheid

- Geef een duidelijke en realistische tijdsplanning die de verschillende onderdelen inzichtelijk maakt, inclusief de doorlooptijd per onderdeel en fasering in de tijd.
- Maak aannemelijk dat het doel van de aanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen.
- Geef bij de onderbouwing van de haalbaarheid aan wat mogelijke bevorderende en belemmerende factoren zijn voor het onderzoek en hoe u hier aandacht aan besteed.

Expertise en ervaring projectgroep

- Samenwerking tussen relevante organisaties en disciplines komt tot uitdrukking in de samenstelling van de projectgroep. Onderbouw dat er tenminste relevante expertise aanwezig is wat betreft onderzoek, praktijk en ervaringskennis.
- Uit de samenstelling van de projectgroep moet blijken dat vertegenwoordigers van kwetsbare burgers en hun naasten én/of ervaringsdeskundigheid actief participeren bij de opzet en uitvoering van het project.

Begroting

- Geef een onderbouwing van het aangevraagde budget. Uit de projectbeschrijving dient duidelijk naar voren te komen dat de inzet van publieke middelen gerechtvaardigd is.
- Tenminste 10% en maximaal 35% van de totale begroting moet gereserveerd worden voor verspreiding- en implementatieactiviteiten.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

6 Beoordeling en prioriteitstelling

6.1 Beoordelingsprocedure

Dit betreft een subsidieronde zonder projectidee-fase. Dit betekent dat u direct een subsidieaanvraag indient. U dient uw onderzoeksvoorstel wel uiterlijk **29 september 2023** aan te melden via [dit formulier](#). Uw subsidieaanvraag wordt beoordeeld door anonieme referenten en het cliënten- en naastenpanel van MIND. U wordt in de gelegenheid gesteld om te reageren op deze beoordelingen middels een wederhoor.

6.2 Prioriteitstelling

De programmacommissie geeft op basis van de gestelde relevantie- en kwaliteitscriteria een eendoordeel over de relevantie en kwaliteit van de subsidieaanvragen. Vervolgens prioriteert zij de subsidieaanvragen met behulp van onderstaande prioriteringsmatrix. In de matrix telt relevantie zwaarder dan kwaliteit. Een aanvraag dient minimaal relevant te zijn en van voldoende kwaliteit om in aanmerking te komen voor honorering.

Kwaliteit / Relevantie	Zeer goed	Goed	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Zeer relevant	1	2	3	Afwijzen	Afwijzen
Relevant	4	5	6	Afwijzen	Afwijzen
Laag relevant	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen

Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, dan zal de commissie de volgende aanvullende afwegingsgronden hanteren:

- Eerst wordt gekeken naar het relevantie criterium 'Aansluiting bij het doel van de subsidieoproep'.
- Vervolgens wordt gekeken naar het relevantie criterium 'Toepassing en gebruik van resultaten'.
- Daarna wordt gekeken naar het relevantie criterium 'Aansluiting op vragen en behoeften kwetsbare burgers en hun naasten'.
- Wanneer er op de voorgaande criteria geen keuze gemaakt kan worden, wordt er gekeken naar het kwaliteitscriterium 'Haalbaarheid'.

7 Indienen

7.1 Vooraanmelding

U kunt alleen een subsidieaanvraag indienen als u uiterlijk **29 september 2023** een vooraanmelding heeft gedaan. Aanvragen die op 29 september 2023 niet zijn aangemeld, worden niet in behandeling genomen. U kunt via [dit formulier](#) uw vooraanmelding doen. Er vindt **geen** inhoudelijke beoordeling plaats van uw vooraanmelding: iedereen die een vooraanmelding doet, kan een subsidieaanvraag indienen.

7.2 Indiening (via Mijn ZonMw)

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een uitgewerkte subsidieaanvraag is **21 november 2023, om 14.00 uur**.

7.3 Tips

- ZonMw is overgestapt naar een ander online indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

7.4 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, gripoponbegrip@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

7.5 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met Tamara Adonis of Elise Keijzer: 070 349 54 70 of gripoponbegrip@zonmw.nl.

7.6 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

7.7 Downloads en links

- [Actieprogrammapagina Grip op Onbegrip](#)
- [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [Infographic 'in 10 stappen subsidie aanvragen'](#)
- [Procedurebrochure voor aanvragers](#)
- [de ZonMw-webpagina Relevantiecriteria](#)
- [Voorwaarden en financiën](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [FAIR data en datamanagement](#)
- [Open Access](#)
- [Impact versterken](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Handleiding invulvelden Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [Reflectie-instrument - Omgaan met taaie maatschappelijke vraagstukken ontwikkeld \(ESHPM\)](#)

8 Bijlagen

Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB de-minimisverordening

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder [de DAEB-de-minimisverordening \(nr. 360/2012\)](#) moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de DAEB-de-minimisverordening. Deze vindt u hieronder.

Op grond van de DAEB-de-minimisverordening kan een onderneming van verschillende overheidsinstellingen maximaal € 500.000, - aan subsidie ontvangen over een periode van 3 jaar zonder dat dit ongeoorloofde staatssteun oplevert. Bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag dient u een [Verklaring DAEB-de-minimissteun](#) in waarin u alle (DAEB)de-minimissteun opgeeft die u over de twee voorgaande belastingjaren en in het lopende belastingjaar heeft ontvangen. Als in het (recente) verleden subsidie is verstrekt als (DAEB) de-minimissteun, zou dat in de betreffende subsidiebeschikking of andere document uitdrukkelijk moeten zijn aangegeven.

Als er sprake is van samenwerking, waarbij meerdere ondernemingen begunstigde van staatssteun kunnen zijn, dan moeten **alle ondernemingen** voldoen aan de voorwaarden van de DAEB-de-minimisverordening. Dit betekent dat alle ondernemingen die binnen het project subsidie ontvangen een eigen DAEB-de-minimisverklaring moeten aanleveren.

Het is belangrijk om zorgvuldig na te gaan of de DAEB-de-minimisdrempel niet wordt overschreden. Handelen in strijd met de Europese staatssteunregels kan leiden tot terugvordering van de verleende steun, vermeerderd met wettelijke rente.

Het DAEB-de-minimisplafond geldt voor één onderneming. Artikel 2 lid 2 van de [de-minimisverordening \(nr. 1407/2013\)](#) geeft aan wanneer sprake is van één onderneming. Het kan namelijk voorkomen dat twee (of meer) ondernemingen een bepaalde band met elkaar onderhouden en onder deze verordening als één onderneming worden gezien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hebben van de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders van een andere onderneming, het recht om onder meer bestuursleden van een andere onderneming te benoemen/ontslaan en het recht een overheersende invloed op een andere onderneming uit te oefenen.

Uw aanvraag voor subsidie wordt afgewezen als:

- a. één van de situaties bedoeld in artikel 1 lid 2 van de DAEB-de-minimisverordening zich voordoet waarbij toepassing van de DAEB-de-minimisverordening is uitgesloten;
of
- b. door toekenning van de gevraagde subsidie het DAEB-de-minimisplafond zou worden overschreden;
of
- c. uw aanvraag anderszins niet voldoet aan de voorwaarden van de DAEB-de-minimisverordening.